

Beyond Psychology #26 vraag 2 en 3

25 april 1986.

Vraag 2

Geliefde Osho,

Toen U over hebzucht sprak, was ik totaal geschokt. Ik heb eindelijk een punt bereikt waarop ik bereid ben te zien wat een grote rol het in mijn leven speelt, en de ellende die het met zich meebrengt. Kunt u alsjeblieft meer licht laten schijnen op wat dit ding hebzucht genaamd is, waar het vandaan komt? – en misschien enige manieren wijzen die me kunnen helpen?

Enkel de natuur van hebzucht begrijpen is genoeg. Je hoeft niets anders te doen om er van af te komen; het begrijpen zelf ervan zal de hele troep klaren. De mens is vol als hij in harmonie is met het universum; als hij niet in harmonie met het universum is dan is hij leeg, uitermate leeg. En uit die leegte komt hebzucht. Hebzucht moet het vullen: door geld, door huizen, door meubels, door vrienden, door geliefden – door wat dan ook, want je kunt niet als leegte leven. Het vervult je met afschuw, het is leven als een spook. Als je leeg bent en er niets in je is, is het onmogelijk te leven.

Om een gevoel te hebben dat je veel in je hebt, zijn er twee manieren: of je raakt in harmonie met het universum... Dan ben je gevuld met het geheel, met alle bloemen en met al de sterren. Ze zijn binnenin je net zoals ze buiten je zijn. Dat is de ware vervulling. Maar als je dit niet doet, en miljoenen mensen doen dit niet, dan is de makkelijkste manier het te vullen met welke junk ook.

Ik woonde eens bij een man. Hij was rijk en had een prachtig huis. En op een of andere manier kreeg hij interesse in mijn ideeën; Hij luisterde naar een paar lezingen, en hij nodigde me uit, zeggend, "Waarom woon je zo ver weg, buiten de stad? Ik heb een mooi huis in de stad en het is zo groot; je kunt de helft van het huis hebben. En ik ga er je niets voor vragen, ik wil eenvoudig je tegenwoordigheid hier in mijn huis hebben."

Ik woonde buiten, in de bergen, maar het was moeilijk om vandaar naar de universiteit te komen. Vanaf zijn huis was de universiteit erg dichtbij. Zijn huis had een mooie tuin en was in het beste gedeelte van de stad, dus ik nam de uitnodiging aan.

Maar toen ik het huis binnenging kon ik het niet geloven; hij had zoveel junk verzameld dat er geen plaats was om te wonen. Het huis was groot, maar zijn collectie was groter – en een collectie die absoluut stom was. Alles wat hij maar te koop was dat was gekocht. Ik vroeg hem, "Wat ga je met al die spullen doen?"

En hij zei, "Je weet nooit, op een dag kun je ze nodig hebben."

"Maar," zei ik, "Waar moet je in dit huis leven?" Zoveel meubels van allerlei tijdperken... want de Europeanen hadden het land verlaten dus zij moesten al hun dingen verkopen. Hij kon er niet genoeg van krijgen; hij kocht werkelijk alles, dingen die hij niet nodig had. Een auto stond in de oprit die altijd bleef staan want hij was te oud, kapot. En ik vroeg hem, "Waarom gooi je hem niet weg? Maak tenminste de plaats schoon..."

En hij zei, "Het staat goed op de veranda."

Al de banden waren lek – hij was totaal onbruikbaar. Wanneer je hem een eindje moest verplaatsen moest je hem duwen, en weer terug trekken. En hij stond daar te roeten. Hij zei, “Ik kreeg hem voor een zeer redelijke prijs. Hij was van een oude dame die hier verpleegster was geweest en terug naar Engeland ging.”

Maar ik zei, “Als je geïnteresseerd was in het kopen van een auto, had je minstens een auto moeten kopen die rijdt.”

Hij zei, “Ik ben niet geïnteresseerd in het rijden. Mijn fiets is perfect goed.” En zijn fiets was een wonder. Je kon weten dat hij eraan kwam vanaf een mijl afstand, zo’n lawaai maakte de fiets; Hij had geen spatbord, geen kettingkast – het moet de oudste gefabriceerde fiets geweest zijn. Hij had geen toeter.

Hij zei, “Er is geen toeter nodig. Hij maakt zoveel lawaai dat al vanaf een mijl de mensen uit de weg gaan. En hij heeft nog een goed iets, want hij kan niet gestolen worden.”

Ik zei, “Dat is vreemd. Waarom kan hij niet gestolen worden?”

Hij zei, “Niemand anders kan erop rijden. Hij was twee keer gestolen, en de dief werd onmiddellijk gepakt – want hij maakt zoveel lawaai, en iedereen weet dat het mijn fiets is, dus de mensen pakten de dief en vroegen hem, ‘Waar breng je de fiets naar toe?’

“Ik kan hem overal achter laten. Als ik naar de film ga – ik zet hem niet in een fietsenstalling, want dan moet je betalen. Ik kan hem overal zetten, en hij blijft altijd daar staan – als ik terugkom is hij er altijd. Iedereen weet dat het moeilijkheden geeft. En zelfs als je hem mee naar je huis neemt kun je er niet mee in de stad rijden – je zult gepakt worden. Dus is het beter er af te blijven.”

Hij zei, “Het is een zeldzaam exemplaar.”

Ik zei, “De manier waarop je hem beschrijft, lijkt het er wel op.”

En hij had allerlei soorten dingen in zijn huis... kapotte radio's, want hij kon hen goedkoop krijgen. Hij was een Jaina en hij had een gebroken beeld van Jezus aan het kruis.

Ik zei, “Waar heb je dat voor gekocht?”

Hij zei, “De vrouw gaf het me voor niets toen ik de auto kocht – ze bood het me aan als een geschenk. Ik geloof niet in Jezus Christus of zoiets, maar ik kon een kunstwerk niet weigeren.”

Ik zei hem, “De helft van het huis neem je vanaf vandaag mee naar de andere helft – mijn gedeelte moet leeg zijn.”

En hij was blij om alles te nemen. Zijn huis was reeds zo vol dat je er niet in kon lopen – je kon je weg niet vinden. Hij nam alles. Hij had zoveel soorten meubelen dat hij het op de sofa opgeslagen had; het werd niet gebruikt, want je kunt niet op een sofa zitten die vol is tot aan de zoldering. En ik vroeg, “Waarom? “

Hij zei, “Jij begrijpt het niet – de prijs! En op een dag ga ik misschien trouwen” - hij was niet getrouwd – “en ik zal misschien kinderen hebben en zij kunnen deze dingen nodig hebben. Maak je niet bezorgd, alles zal ooit van pas komen.”

Zelfs op straat, als hij daar iets zag liggen wat door iemand was weggegooid, nam hij het mee. Op een dag wandelde hij met mij vanaf de tuin naar het huis en vond hij een handvat van een fiets en hij nam het mee. Maar ik zei, "Wat ga je doen met een fietshandvat?"

Hij zei, "je begrijpt het niet. Ik zal het je laten zien." Ik ging met hem mee. In zijn badkamer had hij bijna een fiets – enkel een paar dingen misten. En hij zei, "Al deze dingen heb ik op straat opgeraapt. En ik voeg ze bij elkaar en maak er een geheel van. Nu zijn er nog een paar dingen niet. De ketting is er niet, het zadel is er niet, maar ik zal hen vinden. Iemand zal hen op een dag weggooien. Het leven is lang, en het kan toch geen kwaad? Het staat perfect goed in de badkamer."

Hebzucht betekent eenvoudig dat je een intense leegte voelt en je wilt deze opvullen met wat dan ook – het maakt niet uit wat het is. En als je dit eenmaal inziet dan heb je niets met hebzucht te maken. Je moet iets doen om in verbinding te komen met het geheel, zodat de innerlijke leegte verdwijnt. En daarmee verdwijnt alle hebzucht. Dat houdt niet in dat je naakt gaat leven; het betekent eenvoudig dat je niet leeft enkel om dingen te verzamelen. Wanneer je iets nodig hebt kun je dat nemen.

Maar er zijn gekken over de hele wereld, en zij verzamelen maar... Iemand verzamelt geld ofschoon hij het nooit gebruikt. Dat is vreemd. In de commune hadden we een sticker voor auto's: Mozes verdient, Jezus spaart, Osho gebruikt."

Een ding moet ergens nut hebben; als het nergens goed voor is dan is het ook niet nodig.

Maar het kan elke richting uitgaan: mensen eten; ze hebben geen honger en toch gaan ze door met van alles naar binnen te werken. Ze weten dat dit pijn gaat veroorzaken, ze zullen ziek worden, maar ze kunnen zich niet inhouden. Dit eten is een opvul proces.

Dus er kunnen vele richtingen en veel manieren zijn om leegte op te vullen, ofschoon het nooit vol wordt – het blijft leeg, en jij blijft ellendig want het is nooit genoeg. Meer is er nodig, en het meer en de vraag houden nooit op.

Ik zie hebzucht niet als begeerte – het is een soort existentiële ziekte. Je bent niet in harmonie met het geheel, en alleen die harmonie met het geheel kan je gezond maken. Die harmonie met het geheel kan je heilig maken

Het is vreemd dat het woord gezondheid (health) en het woord heilig (holy) beiden komen van heilheid(wholeness). Als jij je een voelt met het geheel verdwijnt alle hebzucht. Anders... wat hebben de religies gedaan? Ze hebben hebzucht onterecht als begeerte begrepen, dus zij proberen het te onderdrukken: "Wees niet hebzuchtig." Dan ga je naar het andere extreem, van onderdrukking. De een verzamelt – de hebzuchtige persoon; en de ander die van de hebzucht af wil zijn, begint te onderdrukken. Zo komt er ook geen einde aan.

Mahavira kon Gautama de Boeddha nooit als verlicht erkennen om de eenvoudige reden dat hij nog steeds drie kledingstukken bezat – gewoon drie kledingstukken, die absoluut noodzakelijk waren.

Een die je aan hebt, een die gewassen moet worden, en een voor noodsituaties... op een dag is de kleding niet terug van de was of ze zijn niet droog, of het regent de hele dag. Dus drie schijnt erg essentieel – een voor onverwachte situaties...

Mahavira is absoluut tegen hebzucht. Dat nu heeft een extreme vorm aangenomen – hij is naakt.

Boeddha heeft een bedelnap. Mahavira kan dit niet accepteren want zelfs een bedelnap is een bezit, en een verlicht man moet volgens hem niets bezitten. Een bedelnap... hij is gemaakt van kokosnoot. Je snijdt de kokosnoot doormidden, je haalt al het vruchtvlies eruit, en dan zijn er twee kommen over, harde schillen. Dat is het goedkoopste ding, want ze worden weggegooid; je kunt ze niet eten. Een bedelkom hebben en het een bezit te noemen is niet juist.

Maar als je hebzucht verstaat als begeerte en je koppig wordt, ertegen ingaat, dan is alles een bezit. Mahavira leefde naakt, en in de plaats van een bedelnap maakte hij een kom van zijn twee handen. Nu was het een moeilijk iets: zijn twee handen zijn vol voedsel en hij moet eten net als de dieren, want hij kan zijn handen niet gebruiken – dus moet hij zijn mond direct gebruiken om het voedsel uit de handen te nemen.

Iedereen in de wereld eet zittend. Maar Mahavira's idee is dat je meer eet als je zit. Dit nu gaat naar het tegenovergestelde extreem. Dus hij onderwees om voedsel staande te eten – staande, met het voedsel in je handen; het is zo'n inspannend iets. Je kunt slechts een keer voedsel nemen, dus wat in een keer in je twee handen past is een maaltijd. Je moet het staande opeten, en alles moet tegelijk genomen worden, zoet, zout, en alles gaat door elkaar. Dat is Mahavira's idee van iets smakeloos te maken, want om smaak te genieten is van je lichaam genieten, is van materie genieten.

Volgens mij is hebzucht helemaal geen begeerte. Dus je hoeft helemaal niets aan de hebzucht te doen. Je moet de leegte begrijpen die je probeert op te vullen, en de vraag stellen, "Waarom ben ik leeg? De hele existentie is zo vol, waarom ben ik leeg? Misschien ben ik de weg kwijt – ga ik niet meer in dezelfde richting, ben ik niet langer existentieel. Dat is de oorzaak van mijn leegte." Dus wees existentieel.

Ontspan, en kom in stilte en vrede dichterbij de existentie, in meditatie.

En op een dag zie je dat je zo vol bent – overvol, overstromend – van vreugde, van gelukzaligheid, van zegening. Je hebt er zoveel van dat je het de hele wereld kunt geven en toch niet uitgeput raakt.

Die dag zul je voor de eerste keer geen hebzucht voelen – voor geld, voor voedsel, voor dingen, voor wat dan ook. Je zult natuurlijk leven, en wat er ook nodig is zul je vinden. En je zult leven, niet met een voortdurende hebzucht die niet gevuld kan worden, een wond die niet geheeld kan worden.

Vraag 3

Geliefde Osho,

Vele malen heb ik u het zen verhaal horen vertellen dat, "Als je de meester op de weg ziet, doodt hem."

Osho, moet het werkelijk zo gaan? Als we u op het pad tegen komen, kunnen we dan niet gewoon lachen, een klein praatje maken, en als we moeten scheiden, het vol gratie doen, met een namasté en een glimlach?

Het verhaal gaat niet over enig daadwerkelijk pad, en niet over een actuele ontmoeting met de meester. Het verhaal gaat over wanneer je mediteert en dingen gaan verdwijnen van de mind – en het stil wordt. De laatste die weggaat zal degene zijn waarvan je het meeste hebt gehouden. Dat betekent dat de laatste de meester zal zijn. Het is in meditatie, als al het andere weggegaan is, dat je nog steeds de meester ziet. Een praatje maken zal je meditatie verstoren, en een kopje thee serveren zal niet helpen.

Het gezegde lijkt hard, maar het is waar: onthoofd de meester! Het is in je verbeelding dat je dit doet. Door te kletsen of lachen of praten, zul je niet van de meester afkomen. Je moet erg eenvoudig en rechtuit zijn; je hebt een zwaard nodig, en snijdt het hoofd van de meester eraf en gaat verder. Kijk niet om!

De meester zegt dit zodat je in suneeta- shunyata kunt binnengaan, in het niets zijn, in nirvana. De meester maakt je bewust dat zelfs hij geen hindernis voor je moet zijn. En ik zal een hindernis zijn. Je hebt zoveel van me gehouden dat je misschien in staat bent om alles van de mind te laten vallen, maar dan ben ik daar – en je moet mij ook laten vallen. Het is niet een daadwerkelijk iets, het is gewoon in je verbeelding, wat de laatste truc van je mind aangaat.

Je mind zal de meester brengen omdat de mind weet dat je de meester niet kunt laten gaan. Je hebt al het andere weggedaan, en dat is het laatste redmiddel van de mind om je te verhinderen in meditatie te gaan. En als je bang bent – als je bang bent dat dit ondankbaar is. Als je voelt dat dit niet het juiste ding is om te doen – het hoofd van de meester er af te slaan, dan speel je de mind in de kaart. Het heeft niets met de meester te maken, want er is geen meester – het is gewoon een projectie van de mind.

En vraag niet, “Waar haal ik een zwaard vandaan?” Het is gevraagd, eeuwen lang. Wanneer ook meesters tegen hun discipelen zeiden, “Als je me op de weg ziet, sla mijn hoofd er af,” vroegen de discipelen, “Maar waar haal ik een zwaard vandaan?”

Ik zal je en Soefi verhaal vertellen. Mulla Narruddin heeft voor een baan op een schip gesolliciteerd. Hij wordt geïnterviewd, en de kapitein en hoge officieren stellen vragen. De kapitein vraagt, “Als het water erg woelig is en de wind erg hard waait en er gevaar is dat het schip onderste boven dreigt te gaan of in een richting wordt geslingerd waar het niet heen wil gaan, wat doe je dan?”

Hij zei, “Ik zal gewoon een anker uitgooien.”

De kapitein zegt, “Dat is juist. Maar veronderstel dat er een andere storm opkomt; wat ga je dan doen?”

Hij zei, “Niets anders; ik zal een ander anker uitgooien.”

De kapitein zei, “Het is juist, maar veronderstel dat een derde storm opkomt. Wat ga je dan doen?”

Hij zei, “Hetzelfde! Ik zal een anker uitgooien.”

En de kapitein zei, “Maar waar haal je die ankers vandaan?”

En Mulla Nasruddin zei, “Waar haalt U deze stormen vandaan? Van dezelfde plaats!”

Net zoals de meester verbeelding is, is ook jouw zwaard verbeelding. Als de mind je kan voorzien van een verbeelding, is het in staat in het andere ding te voorzien – en misschien heel graag, want je gaat de meester doden. De mind is erg gelukkig als je tegen de meester bent – boos, verontwaardigd – en nu zal hij bijna barsten van vreugde dat je de meester gaat doden. Hij zal je onmiddellijk een mooi zwaard schenken – vraag het gewoon.

Beiden zijn verbeelding, de meester en het zwaard. En jij moet voorbij de verbeelding gaan. Dus dit moet de laatste hindernis zijn, en als er eenmaal niemand is, opent zich het niets zijn – je bent verbonden met het bestaan, je bent verbonden met je werkelijkheid.